

WYMAGANIA I ZALECENIA BEZPIECZEŃSTWA

DLA PODMIOTÓW WNIOSKUJĄCYCH O DOSTĘP LUB ZMIANĘ WARUNKÓW
DOSTĘPU DO SYSTEMU TELEINFORMATYCZNEGO
CENTRALNEJ EWIDENCJI POJAZDÓW I KIEROWCÓW
Z WYKORZYSTANIEM SIECI PUBLICZNEJ INTERNET
I APLIKACJI OBSŁUGI ZAPYTAŃ ZEWNĘTRZNYCH (OZZ)

obowiązują od dnia: 16 października 2017 r.

***Niniejsze wymagania obowiązują dla Podmiotów składających wnioski
od dnia 16 października 2017 r.***

Podmioty, które złożyły wnioski przed dniem 16 października 2017 r., podlegają audytowi i wymaganiom według dotychczasowych zasad o ile nie wyrażą gotowości do audytu zgodnie z nowymi wymaganiami (wymagane jest wcześniejsze zgłoszenie i uzgodnienie zmiany z audytorem).

Podmioty, które uzyskały dostęp do SI CEPiK, a chcą rozpocząć korzystanie ze sprzętu komputerowego przenośnego, proszone są o zgłoszenie takiej potrzeby do jednostki wykonującej audyt w celu uzyskania dopuszczenia tego sprzętu komputerowego do pracy.

Spis treści

1	WYMAGANIA OCHRONY FIZYCZNEJ POMIESZCZEŃ	3
1.1	Pomieszczenia i ich lokalizacja.....	3
1.2	Kontrola dostępu do Pomieszczeń	3
1.3	Zabezpieczenie Drzwi i Okien	4
2	WYMAGANIA ZABEZPIECZEŃ DLA SPRZĘTU ORAZ NOŚNIKÓW DANYCH.....	5
2.1	Nośniki danych i informacji	5
2.2	Sprzęt komputerowy	5
3	INCYDENTY BEZPIECZEŃSTWA	10
4	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	11

1 WYMAGANIA OCHRONY FIZYCZNEJ POMIESZCZEŃ

Użytkownicy systemu CEPiK (Podmiot który uzyskał dostęp do SI CEPiK) zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych lub zawartym z Ministerstwem Cyfryzacji porozumieniem obowiązani są zapewnić odpowiedni poziom ochrony fizycznej pomieszczeń (zwane dalej *Pomieszczeniami*), w których są stacje robocze przeznaczone do pracy z SI CEPiK, wyposażone m.in. w czytniki mikroprocesorowych kart kryptograficznych i drukarki oraz gdzie przetwarzane i przechowywane są dane i informacje (zwane dalej *Danymi*) pobrane z bazy danych CEPiK.

W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu zabezpieczeń *Pomieszczeń* w szczególności wymagane jest:

1.1 Pomieszczenia i ich lokalizacja

1.1.1 Wymaganie minimalne

- *Pomieszczenia* powinny zapewniać takie rozmieszczenie sprzętu oraz dokumentów, aby uniemożliwić dostęp do informacji osobom nieupoważnionym do dostępu do tej informacji (np. wygrodzenia, żaluzje);
- *Pomieszczenia* powinny być zlokalizowane w miejscach gdzie ryzyko ich zatopienia lub zalania jest zminimalizowane.

1.1.2 Zalecane

- *Pomieszczenia*, powinny zapewniać takie rozmieszczenie sprzętu oraz dokumentów, aby uniemożliwić dostęp do informacji osobom nieupoważnionym do dostępu do tej informacji i nie powinny być pomieszczeniami przechodnimi;
- *Pomieszczenia* powinny być wyposażone w system alarmowy, czujki wilgoci oraz dymu funkcją powiadomienia do służby ochrony lub jednostek straży pożarnej, policji.

1.2 Kontrola dostępu do Pomieszczeń

1.2.1 Wymaganie minimalne

- Manualna kontrola dostępu do *Pomieszczeń* realizowana jest metodami organizacyjno-proceduralnymi (np. książka pobrań kluczy);
- Dostęp do *Pomieszczeń* mogą mieć tylko osoby upoważnione do przetwarzania danych. Inne osoby mogą przebywać w *Pomieszczeniach* jedynie w obecności osób upoważnionych, za ich wiedzą i zgodą.

1.2.2 Zalecane

- Zastosowanie systemu elektronicznej kontroli dostępu. Urządzenia automatycznej kontroli dostępu winny być nadzorowane całodobowo przez służbę ochrony i okresowo powinna być wykonywana kontrola logów urządzenia;
- Dostęp do *Pomieszczeń* mogą mieć tylko osoby upoważnione do przetwarzania danych. Inne osoby mogą przebywać w *Pomieszczeniach* jedynie w obecności osób upoważnionych, za ich wiedzą i zgodą po odnotowaniu danych osób nieupoważnionych w książce osób nieuprawnionych.

1.3 Zabezpieczenie Drzwi i Okien

1.3.1 Wymaganie minimalne

- Drzwi znajdujące się wewnątrz budynku w strefie ograniczonego dostępu (bądź dozorowanej), powinny być wyposażone w co najmniej 1 zamek atestowany (klasa C);
- Drzwi znajdujące się wewnątrz budynku w strefie ogólnodostępnej niedozorowanej powinny alternatywnie:
 - spełniać wymagania klasy 2 zgodnie z normą PN-EN14351-1+A1:2010 lub
 - być zabezpieczone przed wyważeniem (podważeniem) oraz być wyposażone w co najmniej 1 zamek atestowany (klasa C).
- Drzwi, do których dostęp jest z zewnątrz budynku, powinny spełniać wymagania co najmniej klasy 2 zgodnie z normą PN-EN14351-1+A1:2010, oraz posiadać co najmniej jeden zamek atestowany (klasa C) lub w pomieszczeniach powinien być zainstalowany system alarmowy z funkcją powiadamiania.

O ile otwory okienne nie są zabezpieczone kratami, okna *Pomieszczeń* zlokalizowanych na parterze lub ostatniej kondygnacji (jeśli jest swobodny dostęp do dachu) powinny być oklejone folią antywłamaniową lub powinny być w nich zastosowane szyby o wzmocnionej odporności na zbiecie.

1.3.2 Zalecane

- Drzwi znajdujące się wewnątrz budynku w strefie ograniczonego dostępu (bądź dozorowanej) powinny być zabezpieczone przed wyważeniem i wyposażone w co najmniej 1 zamek atestowany (klasa C);
- Drzwi znajdujące się wewnątrz budynku w strefie ogólnodostępnej niedozorowanej powinny spełniać wymagania co najmniej klasy 2 zgodnie z normą PN-EN14351-1+A1:2010 oraz być wyposażone w co najmniej jeden zamek atestowany (klasa C);
- Drzwi, do których dostęp jest z zewnątrz budynku powinny spełniać wymagania co najmniej klasy 3 zgodnie z normą PN-EN14351-1+A1:2010;
- Otwory okienne *Pomieszczeń* zlokalizowanych na parterze lub ostatniej kondygnacji (o ile jest swobodny dostęp do dachu) powinny być okratowane lub posiadać okna spełniające wymagania co najmniej klasy 2 zgodnie z normą PN-EN14351-1+A1:2010 z szybą klasy P4.

2 WYMAGANIA ZABEZPIECZEŃ DLA SPRZĘTU ORAZ NOŚNIKÓW DANYCH

W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu zabezpieczeń sprzętu oraz nośników danych w szczególności wymagane jest:

2.1 Nośniki danych i informacji

2.1.1 Wymaganie minimalne

- dokumenty i nośniki informacji zawierające dane osobowe należy przechowywać w miejscu uniemożliwiającym dostęp do nich osobom nieupoważnionym (np. w zamykanych na klucz szafkach);
- karty kryptograficzne służące do nawiązywania szyfrowanego połączenia TLS, należy składować w szafach wyposażonych w co najmniej 1 zamek. Zakazane jest przechowywanie wraz z kartą kodu PIN do karty oraz kodu PUK;
- do likwidacji wydruków dokumentów i nośników informacji powinny być stosowane niszczarki zgodnie z normą DIN66399 o stopniu tajności 1 lub też Podmiot winien posiadać stosowną umowę na niszczenie dokumentów z firmą zewnętrzną.

2.1.2 Zalecane

- Dane przechowywane na elektronicznych oraz papierowych nośnikach danych powinny być składowane w szafach wyposażonych w co najmniej 1 zamek atestowany (klasa A);
- karty kryptograficzne służące do nawiązywania szyfrowanego połączenia TLS, powinny być składowane w metalowych szafach wyposażonych w co najmniej 1 zamek atestowany (klasa A) lub sejfach. Zakazane jest przechowywanie wraz z kartą kodu PIN do karty oraz kodu PUK;
- do likwidacji wydruków dokumentów i nośników informacji powinno się stosować niszczarki klasy DIN 2 zgodnie z normą DIN66399 o stopniu tajności 2.

2.2 Sprzęt komputerowy

2.2.1 Wymagania minimalne

- Konta użytkowników i hasła:
 - wbudowane konto administratora należy używać tylko w przypadku wykonywania czynności administratora;
 - konta użytkownika nie mogą mieć uprawnień administratora o ile nie jest to wymagane przy bieżącej pracy;
 - długość nazwy użytkownika nie mniej niż 6 znaków;
 - długość hasła konta administratora lub użytkownika z uprawnieniami administratora nie mniej niż 8 znaków (hasło złożone co najmniej 1 duża litera, 1 cyfra i znak specjalny), okres ważności hasła nie dłuższy niż 30 dni;
 - długość hasła konta użytkownika nie mniej niż 8 znaków (hasło złożone co najmniej 1 duża litera, 1 cyfra i znak specjalny), okres ważności hasła nie dłuższy niż 30 dni.
- Ochrona przed atakami zewnętrznymi (Firewall):
 - wymagane jest zastosowanie firewall'a (sprzętowy lub programowy);
 - do połączenia z sieciami Wi-Fi należy używać co najmniej standardu WPA2.
- Ochrona antywirusowa:
 - oprogramowanie antywirusowe instalowane na stacjach przetwarzających dane działające w czasie rzeczywistym;
 - ustawienie oprogramowania zapewniające bieżącą aktualizację sygnatur antywirusowych.

- Usuwanie danych:
 - Po skasowaniu danych należy opróżnić „kosz” systemowy.
- Dyski i urządzenia przenośne:
 - przenośne pamięci flash oraz dyski przenośne, które będą służyły do wynoszenia informacji poza obręb pomieszczenia muszą być wyposażone w oprogramowanie lub rozwiązanie sprzętowe umożliwiające szyfrowanie danych z użyciem hasła dostępowego nie krótszego niż 8 znaków (hasło złożone co najmniej 1 duża litera, 1 cyfra i znak specjalny) lub w czytnik identyfikacji biometrycznej.
- Rozmieszczenie sprzętu:
 - stacja powinna być ustawiona w miejscu uniemożliwiającym do niej dostęp osobom nieupoważnionym;
 - wymagane jest ustawienie czasu automatycznego uruchamiania wygaszacza ekranu na max 5 minut, wznowienie pracy wymaga podania hasła, zalecane jest także blokowanie stacji przy każdorazowym opuszczeniu stanowiska;
 - wymagane jest takie ustawienie drukarki aby nie było możliwości podejrzenia bądź pobrania wydruków przez osoby nieuprawnione.

2.2.1.1 Dodatkowe minimalne wymagania dot. komputerów stacjonarnych:

- Dyski i urządzenia przenośne:
 - w przypadku stosowania dysków twardych umieszczonych w wyjmowanych kieszeniach muszą być one wyposażone w zamknięcie na kluczyk i zamknięte gdy znajduje się w nich dysk. Po zakończonej pracy zalecane jest usunięcie dysku i jego dalsze przechowywanie w zabezpieczonej szafie.
- Rozmieszczenie sprzętu:
 - wymagane jest takie ustawienie monitora aby nie było możliwości podejrzenia danych przetwarzanych na ekranie przez osoby nieuprawnione.

2.2.1.2 Dodatkowe minimalne wymagania dot. komputerów przenośnych (notebooki, tablety):

Obowiązek zgłoszenia - sprzęt komputerowy przenośny może być używany do pracy z SI CEPiK tylko w przypadku jego zgłoszenia i pozytywnej weryfikacji przez jednostkę wykonującą audyt.

Ze względu na zwiększone ryzyko związane z utratą danych podczas przenoszenia sprzętu, stosowanie tego rozwiązania jest NIEZALECANE i powinno być ograniczone tylko do uzasadnionych przypadków.

- Wprowadzenie w BIOS/UEFI następujących ustawień:
 - wejście i zmiana ustawień BIOS/UEFI wymaga podania hasła;
 - wyłączona jest możliwość uruchamiania systemu z sieci lub innych nośników niż dysk twardy komputera;
 - długość hasła BIOS/UEFI nie mniej niż 8 znaków (co najmniej 1 duża litera i 1 cyfra).
- Dyski i urządzenia przenośne:
 - dane składowane na dysku stacji przenośnej muszą być umieszczone w obszarze podlegającym szyfrowaniu lub być szyfrowane.
- Rozmieszczenie sprzętu:
 - wymagane jest stosowanie filtrów prywatyzacyjnych zabezpieczających przed możliwością podejrzenia danych przetwarzanych na ekranie przez osoby

nieuprawnione.

2.2.1.3 Dodatkowe minimalne wymagania dot. środowisk wirtualnych (maszyny wirtualne):

Obowiązek zgłoszenia – maszyny wirtualne mogą być używane do pracy z SI CEPiK tylko w przypadku zgłoszenia chęci ich używania oraz po uzyskaniu pozytywnej weryfikacji przez jednostkę wykonującą audyt.

Ze względu na zwiększone ryzyko związane z utratą danych podczas przenoszenia sprzętu, stosowanie tego rozwiązania jest NIEZALECANE i powinno być ograniczone tylko do uzasadnionych przypadków.

- Zabezpieczenia serwerów/stacji udostępniających maszyny wirtualne oraz zabezpieczenia systemu udostępnianego z wykorzystaniem maszyny wirtualnej muszą być co najmniej na poziomie minimalnym opisanym w sekcji sprzętu komputerowego;
- Uprawnienia do katalogu oraz dostęp do folderu udostępnianego musi zostać ograniczony tylko do użytkowników maszyny wirtualnej;
- Uprawnienia do katalogu oraz dostęp do folderu udostępnianego powinien uniemożliwiać skopiowanie pliku maszyny innej osobie niż administrator;
- Stosowanie maszyn wirtualnych na dyskach przenośnych bądź pamięciach typu flash nie jest zalecane. W przypadku konieczności stosowania takiego rozwiązania zalecane jest:
 - nośnik plików maszyny wirtualnej jest w całości zaszyfrowany;
 - należy wdrożyć regulacje zapewniające prawidłowe posługiwanie się oraz prowadzić ewidencję obsługi dysków przenośnych bądź pamięci flash;
 - nośniki nie są wynoszone poza obręb *Pomieszczenia* lub muszą być wyposażone w rozwiązanie sprzętowe umożliwiające szyfrowanie danych z użyciem hasła dostępowego nie krótszego niż 8 znaków (hasło złożone co najmniej 1 duża litera, 1 cyfra i znak specjalny) uniemożliwiające skorzystanie z danych po max 5 próbach nieudanego podania hasła do odblokowania nośnika.

2.2.2 Dodatkowe rekomendowane zalecenia

- Wprowadzenie w BIOS/UEFI następujących ustawień:
 - wejście i zmiana ustawień BIOS/UEFI wymaga podania hasła;
 - uruchomienie komputera wymaga podania hasła;
 - wyłączona jest możliwość uruchamiania systemu z sieci lub innych nośników niż dysk twardy komputera;
 - długość hasła BIOS/UEFI nie mniej niż 10 znaków (co najmniej 1 duża litera i 1 cyfra).
- Konta użytkowników i hasła:
 - każdemu użytkownikowi komputera należy założyć oddzielne konto;
 - długość hasła konta administratora lub użytkownika z uprawnieniami administratora nie mniej niż 15 (hasło złożone co najmniej: 1 duża litera, 1 cyfra i znak specjalny), okres ważności hasła nie dłuższy niż 30 dni;
 - długość hasła konta użytkownika nie mniej niż 10 (hasło złożone co najmniej: 1 duża litera, 1 cyfra i znak specjalny), okres ważności hasła nie dłuższy niż 30 dni;
 - zastąpienie logowania tradycyjnego (login i hasło) logowaniem z użyciem kart mikroprocesorowych, czytników cech biometrycznych, kluczy bezprzewodowych.
- Ochrona przed atakami zewnętrznymi (Firewall):
 - zalecane jest zastosowanie 2 firewall'i sprzętowego na styku z siecią Internet oraz programowego na stacji.
- Ochrona antywirusowa:

- ustawienie oprogramowania zapewniające pełne skanowanie antywirusowe stacji co najmniej 1 raz w tygodniu.
- Aktualizacja systemu i oprogramowania:
 - włączenie automatycznych aktualizacji systemu oraz oprogramowania zgodnie z zaleceniami producentów (opcja pobierz aktualizacje i zdecyduj kiedy/które zainstalować).
- Usuwanie danych:
 - do usuwania danych należy używać wyspecjalizowanego oprogramowania;
 - ustawić opcję automatycznego czyszczenia „kosza” systemowego.
- Kopie bezpieczeństwa:
 - składowanie kopii bezpieczeństwa powinno odbywać się w innym budynku bądź pomieszczeniach w odpowiednio zabezpieczonej szafie.
- Zasilanie awaryjne:
 - stacje powinny być wyposażone w urządzenia podtrzymujące zasilanie (UPS) umożliwiające automatyczne bezpieczne zamknięcie stacji w przypadku wyczerpania się akumulatora.

2.2.2.1 Dodatkowe zalecenia dot. komputerów stacjonarnych:

- Rozmieszczenie sprzętu
 - zalecane jest stosowanie filtrów prywatyzacyjnych zabezpieczających przed możliwością podejrzenia danych przetwarzanych na ekranie przez osoby nieuprawnione.

2.2.2.2 Dodatkowe zalecenia dot. komputerów przenośnych (notebooki, tablety):

- Wprowadzenie w BIOS/UEFI następujących ustawień:
 - używanie do logowania kart mikroprocesorowych bądź czytników biometrycznych.
- Konta użytkowników i hasła:
 - długość nazwy użytkownika nie mniej niż 8 znaków;
 - należy wprowadzić stosowne regulacje sankcjonujące sposoby przechowywania nazw użytkowników i haseł oraz zabraniające udostępniania ich innym osobom.
- Ochrona przed atakami zewnętrznymi (Firewall):
 - wymagana jest bieżąca aktualizacja ustawień firewall'a.
- Dyski i urządzenia przenośne:
 - partycja lub dysk stacji przenośnej, na której są składowane dane jest w całości zaszyfrowany.
- Rozmieszczenie sprzętu:
 - stacje przenośne w miejscach korzystania, należy zabezpieczyć linką antykradzieżową przymocowaną do stałego elementu wyposażenia (o ile jest to możliwe).
- Zasilanie awaryjne:
 - W przypadku pracy na zasilaniu bateryjnym stan baterii stacji przenośnej ma umożliwić bezpieczne zamknięcie systemu po zaniku zasilania sieciowego.

2.2.2.3 Dodatkowe zalecenia dot. środowisk wirtualnych (maszyny wirtualne):

- Zabezpieczenia serwerów udostępniających maszyny wirtualne oraz zabezpieczenia systemu udostępnianego z wykorzystaniem maszyny wirtualnej są na poziomie nie mniejszym niż Zalecane opisanym w sekcji minimalnych wymagań oraz dodatkowych zaleceń rekomendowanych;
- Stosowanie maszyn wirtualnych na dyskach przenośnych bądź pamięciach typu flash nie jest zalecane. W przypadku konieczności stosowania rozwiązania zalecane jest:
 - nośniki nie są wynoszone poza obręb *Pomieszczenia* lub muszą być wyposażone w rozwiązanie sprzętowe umożliwiające szyfrowanie danych z użyciem hasła dostępowego nie krótszego niż 10 znaków (hasło złożone co najmniej: 1 duża litera, 1 cyfra i znak specjalny) uniemożliwiające skorzystanie z danych po max 3 próbach nieudanego podania hasła do odblokowania nośnika.

3 INCYDENTY BEZPIECZEŃSTWA

Przypadki naruszenia bezpieczeństwa SI CEPiK, w szczególności bezpieczeństwa danych osobowych należy zgłaszać niezwłocznie, w formie zawiadomienia pisemnego (niezależnie od własnych polityk i procedur), do Ministerstwa Cyfryzacji:

Ministerstwo Cyfryzacji
Departament Utrzymania i Rozwoju Systemów
e-mail: sekretariat.duirs@mc.gov.pl
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa
adres strony: www.mc.gov.pl

oraz pocztą elektroniczną do administratora systemu CEPiK 2.0 na adres e-mail: adm.cepik@mc.gov.pl

W przypadku naruszenia bezpieczeństwa danych osobowych odpowiedzialność za te dane ponosi użytkownik systemu, który był zalogowany do systemu w czasie, gdy dane te zostały pobrane z SI CEPiK. Za dalsze przetwarzanie danych uzyskanych w drodze teletransmisji odpowiedzialność ponosi użytkownik systemu.

4 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Powyższe regulacje nie zwalniają użytkownika systemu z posiadania dokumentacji określonej w art. 39a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. 2016 poz. 922 tj.) – istnienie dokumentacji podlega sprawdzeniu podczas audytu.

W przypadku naruszenia bezpieczeństwa danych osobowych odpowiedzialność za te dane, ponosi użytkownik systemu, który był zalogowany do systemu w czasie, gdy dane te zostały pobrane z SI CEPiK. Za dalsze przetwarzanie danych uzyskanych na drodze teletransmisji odpowiedzialność ponosi użytkownik systemu.

ZABRONIONE jest udostępnianie kart kryptograficznych służących do zestawienia szyfrowanego połączenia TLS SI CEPiK innym osobom niż upoważnione a także innym użytkownikom systemu.

Podmiot realizujący zadania audytu podmiotów wnioskujących o dostęp do SI CEPiK:
Centralny Ośrodek Informatyki

Centrala:

Centralny Ośrodek Informatyki
ul. Suwak 3
02-676 Warszawa
e-mail: coi@coi.gov.pl
adres strony: www.coi.gov.pl